

Quickscan flora en fauna Stationstuin, Barendrecht

Arnhem, 3 januari 2018

Colofon

Titel	: Quicksan flora en fauna
Subtitel	: Stationstuin, Barenrecht
Projectnummer	: 17.074b
Datum	: 3 januari 2018
Veldonderzoek	: E.W.A. Janssen
Auteur(s)	: E.W.A. Janssen
Goedgekeurd door	: T. Kooij
Opdrachtgever	: Agel Adviseurs, Oosterhout
Contactpersoon	: M. van de Wielen

Bezoekadres	: Tivolilaan 205, Arnhem
Postcode	: 6824BV
Postbus	: 2, (6800AA)
Telefoon	: 026-8454583

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Natura 2000-gebieden.....	5
2.1.1 Programmatische Aanpak Stikstof.....	5
2.2 Soorten.....	6
2.3 Houtopstanden	8
2.4 Natuurnetwerk Nederland	8
3. Gebiedsbeschrijving	10
3.1 Gebiedsbeschrijving	10
3.2 Voorgenomen ingreep.....	11
4. Onderzoeksmethode.....	13
4.1 Bronnenonderzoek.....	13
4.2 Veldonderzoek	13
4.3 Uitwerking en rapportage	13
5. Resultaten	15
5.1 Gebiedsbescherming	15
5.1.1 Natura 2000	15
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland.....	15
5.2 Soortbescherming	16
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren	16
5.2.2 Vleermuizen	18
5.2.3 Vogels.....	19
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	19
5.2.5 Flora	20
5.2.6 Ongewervelden.....	20
6. Conclusies en aanbevelingen	22
6.1 Gebiedsbescherming	22
6.2 Soortbescherming	22
6.2.1 Grondgebonden zoogdieren	22
6.2.2 Vleermuizen	22
6.2.3 Vogels.....	22
6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	23
6.2.5 Flora	23
6.2.6 Ongewervelden.....	23
Bronnen.....	24
Literatuur.....	24
Websites	24

1. Inleiding

Er zijn plannen om bij station Barendrecht enkele bomen te kappen. Eén van de haalbaarheidsstudies die voor deze ingreep dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. De plangebieden en de groene omgeving kunnen als leefomgeving dienen voor verschillende diersoorten of als groeiplek van plantensoorten. Veel dieren en planten zijn middels de Wet natuurbescherming beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig is in het kader van deze wet, is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en / of planten in of vlakbij het plangebied voorkomen.

Mogelijk liggen er beschermde natuurgebieden in de directe omgeving van de terreinen waarop de ingreep effect kan hebben. Dit is eveneens van belang te weten in verband met de Wet natuurbescherming.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek wordt een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn.

Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een korte beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken. Tenslotte worden in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

2. Wettelijk kader

Vanaf 1 januari 2017 geldt de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang, zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen, is de Minister van Economische zaken bevoegd gezag.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming van:

- *Natura 2000-gebieden*
- *Soorten*
- *Houtopstanden*

2.1 Natura 2000-gebieden

De basis voor Natura 2000 gebieden zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze natuurbeschermingsrichtlijnen hebben naast de bescherming van specifieke flora en fauna eveneens als doel om de leefgebieden van deze soorten te behouden, te herstellen of uit te breiden.

In Nederland zijn 164 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) (tegenwoordig het Ministerie van Economische Zaken). Door de Minister van LNV (tegenwoordig EZ) zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor de Natura 2000-gebieden, deze staan vermeld in het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit. In het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit staan de instandhoudingsdoelstellingen voor alle habitattypen, -soorten en broedvogels die in het Natura 2000-gebied voorkomen beschreven. Daarnaast staat beschreven op welke wijze de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren zijn. Onder “instandhouding” wordt verstaan het geheel aan maatregelen die nodig zijn ter behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten.

Elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren; of - een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen, is ingevolge artikel 2.7, tweede lid verboden. De activiteit kan slecht doorgang vinden wanneer het bevoegd gezag een vergunning verleent.

2.1.1 Programmatische Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. De depositie van stikstof is een van de belangrijkste belemmeringen om de Europese natuurdoelen te halen. Stikstofdepositie leidt tot vermisting en/of verzuring van de bodem. In natuurgebieden kan dit negatieve effecten hebben op de aanwezige, beschermde flora en fauna.

De PAS combineert twee manieren om de natuurdoelen van Natura 2000 zeker te stellen:

- *Het blijvend laten dalen van de stikstofdepositie door het nemen van maatregelen aan de bron;*
- *Het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur.*

De PAS bepaalt ook dat een deel van de daling van de stikstofdepositie mag worden ingezet voor nieuwe projecten of projecten waarin uitbreiding van bestaande stikstofemissie aan de

orde is. Dit wordt ontwikkelingsruimte genoemd. Op deze manier blijft de stikstofdepositie dalen, terwijl er ook ruimte is voor de gewenste economische ontwikkeling.

Met de inwerkingtreding van het PAS geldt alleen nog een vergunningplicht voor activiteiten die meer dan 1 mol stikstofdepositie per hectare per jaar geven op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. Bij een stikstofdepositie tussen de 0,05 mol en 1 mol N/ha/j bestaat er een meldingsplicht.

2.2 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder voormalige Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes

- *soorten van de Vogelrichtlijn*
- *soorten van de Habitatrichtlijn*
- *andere soorten*

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Ingevolge artikel 3.1 is het verboden om:

1. *Opzettelijk vogels te doden of te vangen;*
2. *Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;*
3. *Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;*
4. *Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.5 verboden om:

1. *Opzettelijk dieren te doden of te vangen;*
2. *Opzettelijk dieren te verstoren;*
3. *Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;*
4. *Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;*
5. *Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven. De beschermde status van soorten kan per provincie gaan verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Ook EZ (bevoegd gezag in deze) heeft een lijst met vrijgestelde soorten welke te vinden zijn in de Regeling natuurbescherming artikel 3.31. en Bijlage 13.

Ingevolge artikel 3.10 is het verboden om:

1. *Opzettelijk dieren te doden of te vangen;*
2. *Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;*
3. *Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

Zorgplicht

Artikel 1.11 Wnb voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van dieren en planten van soorten waarvoor geen specifiek beschermingsregime geldt op grond van hoofdstuk 3, heeft de zorgplicht zelfstandig betekenis. Op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

Onder de Flora- en faunawet zijn vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest verdeeld over vier categorieën. Voorlopig wordt door de Provincies en het ministerie van EZ voor de Wet natuurbescherming de lijst met soorten zoals deze voor de Flora- en faunawet geldt gehanteerd.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. *Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.*
2. *Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.*
3. *Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De*

(fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

4. *Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.*
5. *Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.*

2.3 Houtopstanden

De regels van de huidige Boswet zijn grotendeels onveranderd opgenomen in de Wet natuurbescherming. Ingevolge artikel 4.1 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- *houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet);*
- *houtopstanden op erven of in tuinen, fruitbomen en windschermen om boomgaarden;*
- *naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar;*
- *kweekgoed;*
  - *uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,*
  - *beplantingen langs waterwegen, en*
  - *eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;*
- *het dunnen van een houtopstand;*
- *uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:*
  - *ten minste eens per tien jaar worden geoogst;*
  - *bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid*
  - *bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;*
  - *zijn aangelegd na 1 januari 2013.*

Ingevolge artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant.

2.4 Natuurnetwerk Nederland

Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland genaamd, is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden, de beschermde natuurmonumenten en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd.

Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk zijn

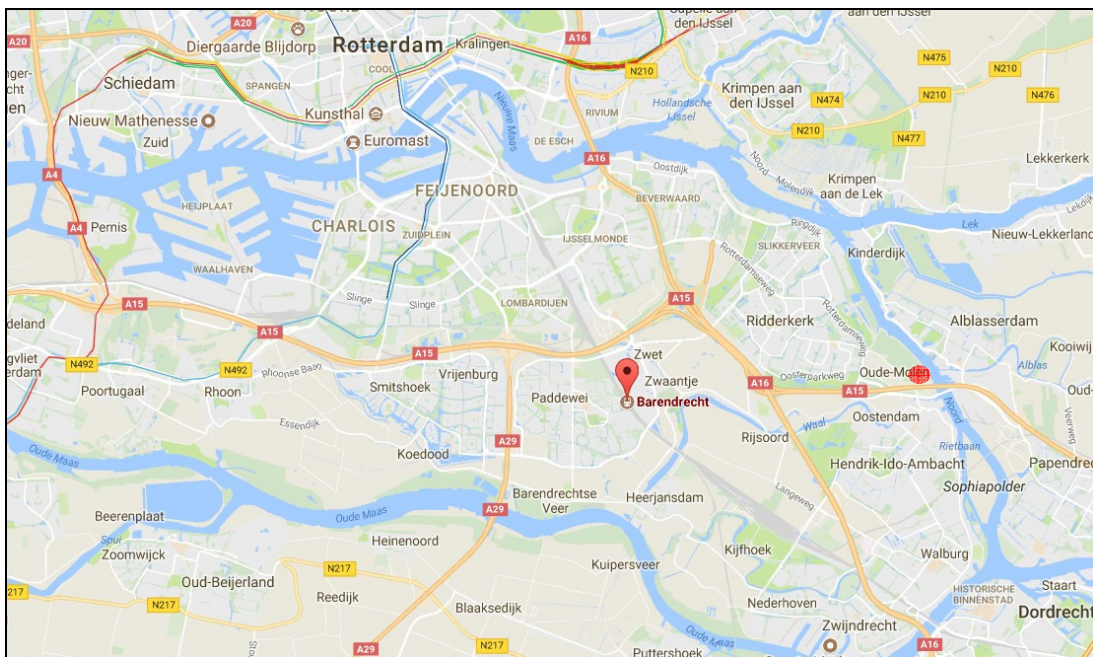

als daarmee de wezenlijke kenmerken of natuurwaarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De initiatiefnemer moet onderzoek laten verrichten, om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast.

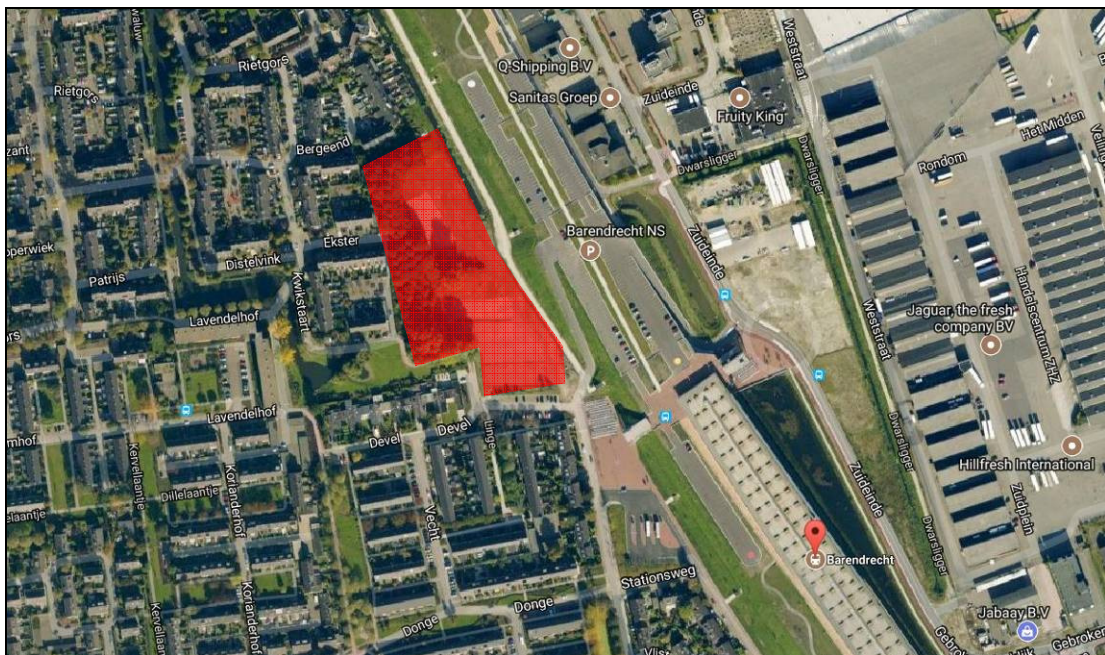
3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied waar een quickscan benodigd is, is gelegen in de provincie Zuid-Holland (fig. 1), nabij het station Barendrecht. Het gebied is ingeklemd tussen een wijk met woningen aan de westkant en de parkeerplaats van het station aan de oostkant (fig. 2 en 3). Het gaat om een wal met bomen en struiken en een braakliggend terrein. Ook ligt er een klein voetbalterrein binnen de grenzen. Een indruk aan de hand van foto's is weergegeven in figuur 3.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (bron: www.googlemaps.nl).

Figuur 2. Luchtfoto met ligging van het plangebied in meer detail (bron: www.railmaps.nl).

Figuur 3. Impressie van het plangebied. Rechtsonder een van de te kappen bomen.

3.2 Voorgenomen ingreep

Voor een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling is het noodzakelijk enkele grote bomen ter hoogte van het station Barendrecht te kappen. In onderstaande figuur zijn deze bomen aangegeven. Ook zullen er enkele bomen en struiken op de kop van de wal moeten worden uitgedund.

Figuur 4. Plangebied en de voorgenomen ingreep.

4. Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestaat uit twee delen. Voor het onderzoek is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het plangebied.

4.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is gebruik gemaakt van de gegevens die openbaar zijn zoals verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen, bijvoorbeeld 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers, 2009). Daarnaast mocht via het abonnement van Ekoza BV de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) worden ingezien. Dit is gedaan voor de laatste vijf jaar en tot een kilometer van het plangebied. Voor informatie over gebiedsbescherming is gebruikt gemaakt van de sites van de Provincies en van overheidsites van het Ministerie van Economische Zaken; deze zijn opgenomen in het bronnenoverzicht.

4.2 Veldonderzoek

Het plangebied is bezocht op 12 juni 2017 waarbij het weer droog en zonnig was met een temperatuur van zo'n 16 graden Celsius.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). Dit onderzoek heeft zich met toespitst tot de plaatsen waar wat gaat gebeuren.

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

4.3 Uitwerking en rapportage

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie binnen (de invloedssfeer van) een Natura 2000-gebied, zodat effecten te verwachten zijn.

2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie.
3. Kunnen deze effecten:
  - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
  - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats
  - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

Hieruit volgt of er een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is vereist. Het wel of niet afgeven van een vergunning wordt beoordeeld door middel van een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

Toetsing aan De Wet natuurbescherming: soortenbescherming

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming aangaande soorten worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheid gemaakt in soorten die staan op de lijst van de Vogel- of Habitatrichtlijn, op de lijst van Andere soorten of op de lijst van Vrijgestelde Soorten.

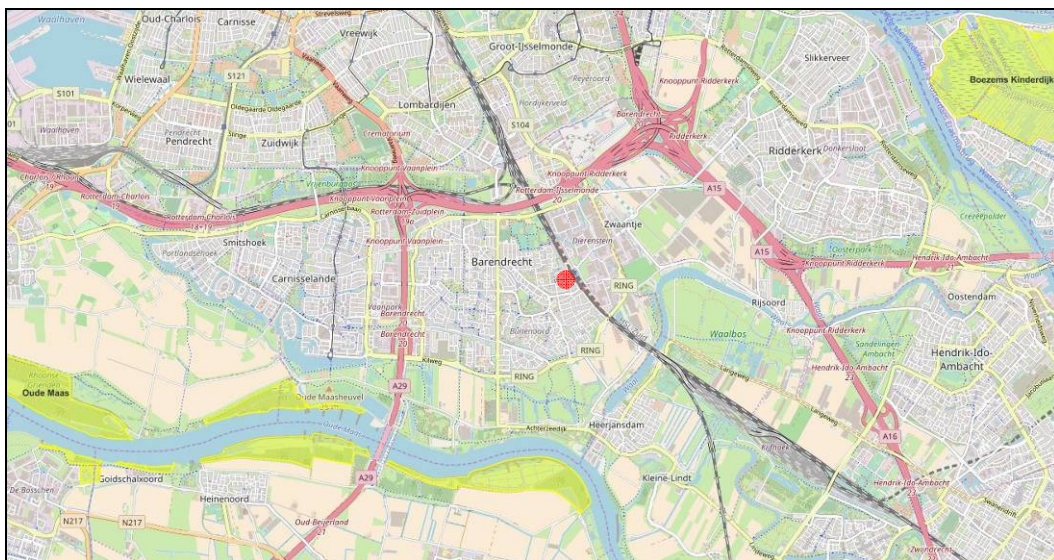
5. Resultaten

De werkzaamheden welke worden uitgevoerd kunnen zowel effect hebben op beschermde gebieden als op beschermde soorten. Aan de hand van literatuurgegevens en het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Er ligt geen Natura 2000-gebied nabij het plangebied. Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Oude Maas op bijna 3 kilometer (fig. 5).

Figuur 5. Plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden de Oude Maas en de Boezems Kinderdijk (geel). <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx/>.

De effectenbeoordeling t.a.v. Natura 2000-gebieden

De ingreep betreft het kappen en uitdunnen van bomen in het centrum van Barendrecht. Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op bijna 3 kilometer. Gezien de afstand en de kleinschaligheid van de ingreep, kan dit geen negatieve effecten opleveren op de Oude Maas of enig ander Natura 2000-gebied. Een verdere procedure aangaande Natura 2000-gebieden is daarom niet aan de orde.

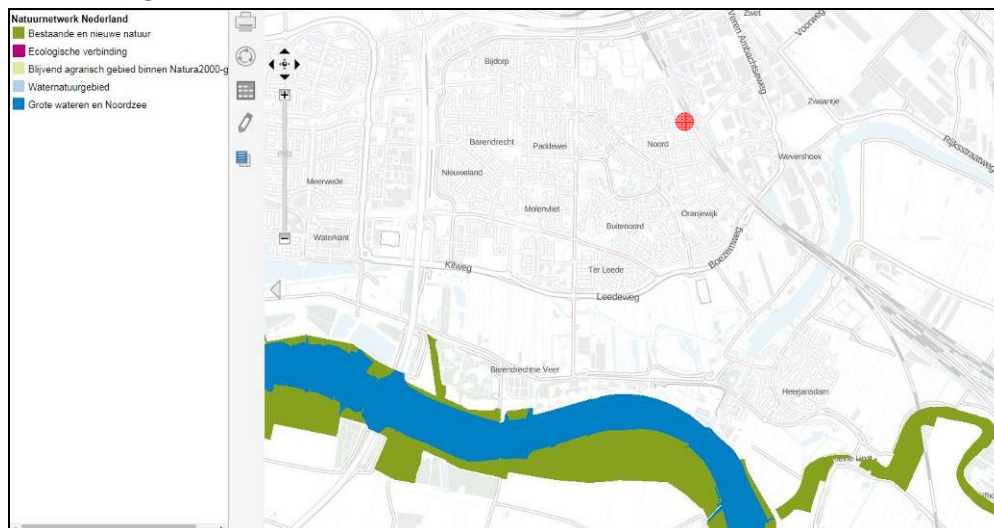
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

De voormalige EHS, of beter gezegd het Natuurnetwerk Nederland (NNN) werd tot voor kort op Rijksniveau vastgelegd, maar op provinciaal niveau door de provincies uitgewerkt. Sinds 2014 zijn de provincies echter ook verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit Natuurnetwerk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. De provincies beschermen het Natuurnetwerk door middel van het 'Nee, tenzij' - principe: de provincie staat geen nieuwe functies toe,

tenzij is aangetoond dat ze niet schadelijk zijn voor de natuur. Het afwegingskader Natuurnetwerk Nederland is alleen van toepassing voor ingrepen binnen het Natuurnetwerk Nederland.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en wel op circa 2,5 kilometer daar vandaan (figuur 6).

Figuur 6. Ligging van het Natuurnetwerk Nederland t.o.v. het plangebied (rood)

bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

De effectenbeoordeling voor Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Zuid-Hollands Natuurnetwerk en dus ook buiten het Natuurnetwerk Nederland. Er geldt geen externe werking op het NNN. De ingreep kan zonder verdere procedure in het kader van het NNN plaatsvinden. Kernkwaliteiten of andere natuurwaarden van dit netwerk worden niet aangetast door onderhavig initiatief.

5.2 Soortbescherming

Van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten in het onderzoeksgebied en in de directe omgeving daarvan. Door middel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachten beschermde soorten in het plangebied. Daarna is bekeken welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. De werkzaamheden bestaan uit het kappen en uitdunnen van enkele bomen en struiken nabij station Barendrecht.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Een aantal al dan niet beschermde grondgebonden zoogdieren zijn in het plangebied of in de directe omgeving ervan waargenomen. Hier volgt een overzicht van deze soorten. Bever en steenmarter zijn in de NDFF de laatste vijf jaar beide slechts één keer vermeld.

Tabel 2. Overzicht van grondgebonden die zijn waargenomen en / of voor kunnen komen zeer nabij of in het plangebied.

Soort	Waarneming (literatuur)	Potentieel voorkomend	Beschermingsstatus		
			Vrijgestelde soort	Andere soort	Habitatrichtlijnsoort
alg. muizensoorten	x	x	x		
mol	x	x	x		
wezel	x	x	x		
haas	x	x	x		
konijn	x	x	x		
egel	x	x	x		
vos	x	x	x		
bunzing	x	x	x		
hermelijn	x	x	x		
steenmarter	x			x	
bever	x				x

Nabij het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde zoogdieren uit de lijst 'Habitatrichtlijn' of de lijst met 'andere soorten'. Waarnemingen van verblijfplaatsen van deze soorten zijn er binnen of in de directe omgeving van de plangebieden niet gevonden.

Veldonderzoek

De directe omgeving van de kapbomen zijn onderzocht op aanwijzingen van verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren. Verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen. Wel was er sprake van enkele molshopen en van konijnenkeutels. Deze soorten zijn niet beschermd, resp. vrijgesteld.

Er zijn geen gebouwen die worden aangetast door de werkzaamheden. Hopen, burchten of andere mogelijke verblijfplaatsen, zoals bv eekhoornnesten, zijn niet waargenomen in het plangebied.

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen of indicaties van de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten uit de categorie 'andere soorten' of 'Habitatrichtlijnsoorten' zijn niet gevonden binnen of langs het plangebied. Er zijn sporen van konijn en mol waargenomen, dit zijn vrijgestelde danwel niet beschermde soorten. Gebouwen zijn afwezig. Het betreft het kappen van bomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen roofvogel- of eekhoornnesten aangetroffen. Deze kunnen echter gemaakt worden op een later moment. Een check op grote nesten net voor de kap is daarom van belang.

Tijdens de werkzaamheden zullen eventueel in de buurt foeragerende of anderszins tijdelijk aanwezige beschermde grondgebonden zoogdieren zich uit de voeten maken. Maar werkzaamheden op de plek duren hooguit enkele dagen en daarna keert de rust terug. Er is voor deze soortgroep dan ook geen mogelijk conflict met de Wet natuurbescherming.

5.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten die onder de categorie Habitatrichtlijnsoorten vallen. Verblijfplaatsen (kraam-, zomer, paar- en winterverblijven) en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van deze soorten zijn beschermd, ook in de nieuwe wet.

Bronnenonderzoek

Volgens verspreidingsgegevens van vleermuizen komen in de omgeving tot een kilometer van het plangebied diverse vleermuissoorten voor (Broekhuizen, 2016 en NDFF). Deze zijn te zien in onderstaande tabel. Winterverblijfplaatsen of andere typen verblijfplaatsen nabij onderhavig plangebied zijn vanuit bronnen niet bekend.

Tabel 3. Overzicht van vleermuizen die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied en het deel wat daarvan kan voorkomen in of zeer nabij dit plangebied (boombewonende soorten).

Soort	Waarneming (literatuur)	Pot. voorkomend	Beschermingsstatus		
			Vrijgestelde soorten	Andere soorten	Habitat richt lijnsoort
Gew. dwergvleermuis	x				x
Gew. grootoorvleermuis	x	x			x
Laatvlieger	x				x
Meervleermuis	x				x
Rosse vleermuis	x	x			x
Ruige dwergvleermuis	x	x			x
Watervleermuis	x	x			x

Veldonderzoek

Er kunnen vleermuisverblijfplaatsen binnen het plangebied in bomen aanwezig zijn. Ook kan de bomenrij dienen als vliegroute voor gebouwde soorten die hun verblijfplaats in Barendrecht hebben maar het foerageergebied er buiten. Tenslotte kunnen vleermuizen ook van het plangebied zelf gebruik maken om te foerageren.

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd. In de te kappen bomen of aangrenzende bomen kunnen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn in holten of achter loszittende schors. Of er daadwerkelijk vleermuizen aanwezig zijn in de te kappen bomen of bomen binnen de beïnvloedingsfeer van de ingreep zal nader moeten worden onderzocht. Een eventuele vliegroute wordt door het verwijderen van enkele bomen en struiken niet aangetast: de lijn van bomen parallel aan het spoor blijft intact verder. Foerageergebieden worden door het kappen niet aangetast. Het verwijderen van bomen en struiken is dermate kleinschalig dat er nauwelijks sprake is van verandering in mogelijkheden om insecten te vangen. Er kan samengevat alleen sprake zijn van aantasting van vleermuisverblijfplaatsen in bomen. De aanwezigheid dient nader te worden onderzocht.

5.2.3 Vogels

De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen grofweg de periode van 15 maart t/m 15 juli worden aangehouden. Echter ook buiten deze periode kunnen vogels broeden en dan is dat broedsel beschermd. Daarnaast zijn van enkele vogelsoorten de nesten het hele jaar door beschermd, dus ook als ze niet in gebruik zijn.

Bronnenonderzoek

Op puntniveau zijn maar enkele vogelgegevens bekend maar er zullen zich ongetwijfeld algemene soorten in de buurt van het plangebied bevinden. Dicht bij het plangebied komen volgens bronnen geen jaarrond beschermde nesten voor. Waarnemingen van territoriale buizerds zijn op meer dan 200 meter van het plangebied.

Veldonderzoek

Tijdens het bezoek zijn enkele vogelsoorten waargenomen waaronder houtduif, kauw, zwarte kraai, ekster, roodborst, merel, koolmees en boomkruiper. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Wel zijn er volop mogelijkheden voor algemene broedvogels om te nestelen in het plangebied.

Effectenbeoordeling

In de directe omgeving van de ingreep zijn geen jaarrond beschermde (roof)vogelnesten aangetroffen. Wel wordt geadviseerd het werk buiten de periode 1 maart - 1 augustus uit te voeren omdat er dan algemene broedvogels zullen broeden. Het broedseizoen heeft geen vaste datumgrenzen maar de genoemde periode heeft een veilige marge. Omdat ook na het veldbezoek er nesten gebouwd kunnen zijn, wordt geadviseerd de te kappen bomen op grote nesten net voor de kap nog eens te controleren.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

Er zijn uit bronnen geen waarnemingen van beschermde reptielen of amfibieën bekend rond het plangebied. In sloten en waterpartijen in de omgeving zoals ten noordoosten van het station zullen ongetwijfeld algemene vissoorten of vrijgestelde amfibieën zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad of kleine watersalamander voorkomen. In de sloten van Polder Oud-Reijerwaard is de grote modderkruiper aanwezig.

Veldonderzoek

Er zijn geen sloten of andere waterpartijen in het plangebied aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën of reptielen aangetroffen, wel is gelet op mogelijk geschikt (winter)biotoop. Het plangebied bestaat een groep bomen en een stuk braakliggend terrein. De kans op beschermde amfibieën is zeer klein aangezien 1) exemplaren ver van het plangebied zijn gemeld, 2) permanent (voortplantings)water niet in de buurt ligt en 3) er geen zandige pionierssituaties aanwezig zijn.

Effectenbeoordeling

Watergangen of -partijen zijn afwezig in het plangebied. Ook tijdelijke plassen worden gezien de vlakheid van het terrein niet verwacht in de zomer. Voortplantingswateren van (beschermde) amfibieën of het leefgebied van vissen kunnen daarmee worden uitgesloten. Winterbiotoop van beschermde amfibieën worden in het plangebied niet verwacht, daarvoor liggen geschikte voortplantingsbiotopen te ver van het plangebied. Beschermde reptielen komen in de omgeving niet voor en zullen gezien de afstand tot bekende populaties en de geïsoleerdheid van dit stuk stadsgroen, ook binnen de grenzen van de ingreep niet voorkomen. Effecten op beschermde reptielen, amfibieën of vissen zijn daarmee uitgesloten.

5.2.5 Flora

Bronnenonderzoek

Er zijn weinig waarnemingen bekend van beschermde planten binnen een kilometer van het plangebied.

Veldonderzoek

Het plangebied bestaat uit een strook bomen en een open stuk extensief gemaaid gras. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Afgaand op de verspreiding van de waargenomen beschermde plantensoorten en het aanwezige biotoop in het plangebied worden er in het plangebied geen beschermde planten verwacht. De uiteindelijke ingreeplocatie beperkt zich bovendien tot de directe omgeving van de te kappen bomen en struiken.

Effectenbeoordeling

Beschermde planten uit de Wet natuurbescherming worden in of nabij het plangebied niet verwacht. Gezien de aanwezige biotopen in het plangebied en de waarnemingen uit bronnen, worden er geen beschermde planten verwacht. Effecten op beschermde planten zijn daarmee niet te verwachten.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden nabij dit plangebied (tot 1 kilometer).

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Zo zijn libellen afhankelijk van water en dagvlinders van (specifieke) waard- en nectarplanten. Deze voorwaarden zijn in binnen het plangebied niet of nauwelijks aanwezig. Het plangebied bestaat uit overwegend braakliggend grasland en een wal met bomen in de stad Barendrecht. Over het algemeen een onaantrekkelijk habitat voor beschermde dagvlinders en libellen of andere ongewervelden.

Effectenbeoordeling

Beschermde ongewervelden worden gezien het aanwezige weinig geschikte biotoop niet in het plangebied verwacht.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op enkele kilometers van dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Effecten op enig Natura 2000-gebied worden niet verwacht gezien deze afstand en de kleinschaligheid van de ingreep.

Het plangebied ligt op ruim twee kilometer van het Zuid Hollands Natuurnetwerk; een externe werking geldt niet voor het Natuurnetwerk Nederland. Kernkwaliteiten en waarden van dit Natuurnetwerk blijven behouden; de ingreep kan zonder verdere procedure in het kader van het NNN plaatsvinden.

6.2 Soortbescherming

Hieronder worden per soortgroep de resultaten en aanbevelingen samengevat. Te allen tijden geldt de zorgplicht.

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen of indicaties van de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten uit de categorie 'andere soorten' of 'Habitatrichtlijnsoorten' zijn niet gevonden binnen of langs het plangebied en worden er ook niet verwacht. Gebouwen zijn niet aan de orde. Een paar bomen en struiken worden gekapt. Tijdens deze werkzaamheden zullen in de buurt aanwezige grondgebonden zoogdieren zich uit de voeten maken. Er wordt niet 's nachts gewerkt. Werkzaamheden op deze plek duren hooguit een paar dagen en daarna keert de rust weer. Er is voor deze soortgroep dan ook geen mogelijk conflict met de Wet natuurbescherming.

6.2.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd. Gebouwen zijn niet aan de orde maar potentieel geschikte bomen worden gekapt. Foerageergebieden of vliegroutes worden niet aangetast. In de bomen kunnen zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden in holten of achter loszittende schors. *Een nader beoordeling middels batdetector-onderzoek (vleermuisprotocol) in de zomer en herfst zal de aan- of afwezigheid moeten aantonen.*

6.2.3 Vogels

Op de plekken van de werkzaamheden zijn geen jaarrond beschermde (roof)vogelnesten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Jaarrond beschermde nesten zouden zich echter in de zomer van 2018 kunnen vestigen. Geadviseerd wordt om 1) buiten de broedperiode van vogels te werken en 2) net voor de kap (in de winter) de kapbomen te controleren op onlangs gevestigde roofvogel- of eekhoornnesten.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Watergangen of -partijen zijn in het plangebied niet aanwezig en tijdelijke plassen worden niet verwacht in dit vlakke terrein. Beschermd amfibieën of vissen worden daarom in het plangebied niet verwacht en er kunnen dan ook geen effecten op deze soortgroepen optreden. Reptielen komen in dit deel van Nederland nauwelijks voor. Ze worden ook niet verwacht in het plangebied, wat op zich geïsoleerd ligt in de stad Barendrecht.

6.2.5 Flora

Beschermd planten uit de Wet natuurbescherming worden in het plangebied niet verwacht. De waarnemingen uit de omgeving betreffen niet beschermd soorten of planten die een ander biotoop benodigen dan de directe omgeving van enkele bomen en struiken.

6.2.6 Ongewervelden

Beschermd ongewervelden worden gezien het aanwezige weinig geschikte biotoop niet in het plangebied verwacht. Ze zijn gebonden aan specifieke biotopen of biotoopelementen zoals rivieren, beken, heiden, vennen of moerassen. Deze komen niet voor op de plek van de kapwerkzaamheden.

Bronnen

Literatuur

- Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, van C. & Wynhoff, I., De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. - Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden. ISBN: 9789050115346.
- Creemers., R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, EIS - Nederland, Leiden.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.google.nl/maps
- www.ecogrid-ndff.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>